

Kwaliteitsbeleid		
GEDRAGSCODE VOOR VRIJWILLIGERS	Nummer	P 5301
	Versie	2.
	Datum	13 januari 2014
	Status	Definitief
	Eigenaar	André van der Velde
	Pagina's	4

Doel

- De directeur zorgt dat de gedragscode voor vrijwilligers bekend is bij vrijwilligers en medewerkers.
- De directeur handhaaft deze code voor vrijwilligers in de school.

Kritische succesfactoren

Openheid
 Veiligheid
 Betrouwbaarheid

Prestatie-indicator

De directeur meldt in de schoolgids / nieuwsbrief hoe

- ouders / vrijwilligers kennis kunnen nemen van de intergriteitscode voor vrijwilligers;
- hoe en bij wie melding gedaan kan worden als men van mening is dat er niet conform deze code is gehandeld.

Begripsverklaring

VOG Verklaring omtrent gedrag. Deze is niet gebonden aan de werkgever. Een werknemer mag deze voor meerdere werkgevers gebruiken.

TSO Tussenschoolse opvang

Handhaven Verzekeren dat/controleren dat de code wordt nageleefd.

Achtergrondinformatie

De Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) is in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs verplicht voor leraren, (adjunct-)directieleden, onderwijsondersteunende functionarissen, externe leraren (bijvoorbeeld gedetacheerd of werkzaam via een uitzendbureau), externe (adjunct-)directieleden, LIO-stagiaires (leerovereenkomst of leerarbeidsovereenkomst), conciërges en schoonmaakpersoneel (eventueel extern ingehuurd) en overblijfsmedewerkers. De te overleggen VOG mag niet ouder zijn dan twee maanden). Voor vrijwilligers die diensten verlenen in de scholen, met uitzondering van de TSO-medewerkers, is er geen wettelijke verplichting tot het overleggen van een verklaring omtrent gedrag.

Artikel 11.5 van de CAO-PO 2009 stelt dat de werkgever (in casu de gemandateerd directeur) (veiligheids-)beleid vaststelt dat gericht is op het realiseren van een gezonde en veilige leer- en werkomgeving binnen de instelling. Binnen het bedoelde beleid worden ten aanzien van de werknemers afspraken gemaakt over onder andere

- het bewerkstelligen van sociale en fysieke veiligheid;
- het voorkomen van seksuele intimidatie, racisme, agressie en geweld.

Om toch te komen tot een zo goed mogelijk sluitend geheel ten aanzien van de veiligheid van de leerlingen (en andere betrokkenen binnen de school) is voor vrijwilligers de "Gedragscode vrijwilligers" opgesteld. Deze code maakt onderdeel uit van het veiligheidsplan van de instelling.

De gedragscode vrijwilligers

1. Schoolcultuur/pedagogisch klimaat

De vrijwilliger onthoudt zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen en toespelingen, die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kunnen worden ervaren.

De vrijwilliger onthoudt zich van seksistisch getinte gedragingen, of gedragingen die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als zodanig kunnen worden ervaren.

2. Eén op één contacten vrijwilliger – leerling

De vrijwilliger heeft geen één op één contact met een leerling in een afgesloten ruimte waarin van buiten geen zicht is op de binnenruimte.

3. Troosten/belonen/feliciteren e.d. in de schoolsituatie

- De vrijwilliger troost bij verdriet of pijn niet door middel van zoenen;
- De vrijwilliger neemt zonder toezicht van de professional geen kinderen op schoot;
- Feliciteren moet spontaan gebeuren, ergo: de vrijwilliger houdt dienaangaande rekening met de belevingswereld van het kind en de regels van de school.

4. Hulp bij het aan- en uitkleden

- Bij de kleuters komt het regelmatig voor dat geholpen moet worden bij het aan- en uitkleden, bijvoorbeeld bij het naar het toilet gaan. Ook in groep 3 en 4 kan dat nog een enkele keer voorkomen. De vrijwilliger assisteert onder toezicht en verantwoordelijkheid van de leerkracht.
- Vanaf groep 4 is hulp bij het aan- en uitkleden nauwelijks meer nodig. Toch kan het voorkomen dat leerlingen zich in bepaalde situaties gedeeltelijk moeten uit- of omkleden. Bijvoorbeeld bij verwondingen of bij het omkleden voor musicals e.d. De vrijwilligers houden hierbij rekening met de wensen en gevoelens van de leerlingen. Een open vraag is: "wil je het zelf doen of heb je liever dat ik je help?" wordt ook door de oudere leerling als normaal ervaren en meestal ook eerlijk beantwoord.

5. Buitenschoolse activiteit schoolreis/schoolkamp

- Tijdens de schoolkampen slapen in principe mannelijke begeleiders bij de jongens en vrouwelijke begeleiders bij de meisjes. Indien een goede verdeling van taken dit onmogelijk maakt, wordt vooraf de verdeling aan de leerlingen bekend gemaakt.
- Tijdens het aan-, uit- en omkleden van de leerlingen worden de betreffende ruimten uitsluitend door de leiding betreden na een duidelijk vooraf gegeven teken. Dit is van toepassing, als de situatie het nodig maakt, indien mannelijke begeleiders de ruimtes van de meisjes binnengaan en als vrouwelijke begeleiders de ruimtes van de jongens binnengaan. Op deze manier wordt rekening gehouden met het zich ontwikkelend schaamtegevoel bij jongens en meisjes.
- Indien er hulp moet worden geboden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de kinderen een rol kan spelen, wordt, rekening houdend met de aanwezige mogelijkheden, de uitdrukkelijke wens van het kind gerespecteerd.
- Indien mogelijk maken jongens en meisjes gebruik van gescheiden toiletten en douches.
- De spontaniteit in de omgang van leiding met kinderen en kinderen onderling dient gewaarborgd te blijven, zulks ter beoordeling van de professionals.

6. Racisme/discriminatie

Wij leven in een multiculturele samenleving. Dit houdt in dat verschillende groepen uit onze samenleving hun eigen volkscultuur hebben. Iedere groep heeft zijn eigen aard: huidskleur, levensovertuiging, volksgewoonten zoals kleding en voedsel, enz. Behalve de reeds gevestigde groepen kent ons land ook veel vluchtelingen en asielzoekers. Tenslotte: wij zijn een openbare school.

Daarom verwachten wij van vrijwilligers het volgende.

- De vrijwilliger behandelt alle leerlingen gelijkwaardig.
- De vrijwilliger bezigt geen racistische en/of discriminerende taal.

7. Lichamelijk geweld

Bij dit onderwerp hanteren we de volgende regels.

- a. Binnen de verantwoordelijkheid van de school wordt iedere vorm van lichamelijk geweld, zowel door volwassenen als door kinderen, voorkomen én niet getolereerd.
- b. In de relatie vrijwilliger – leerling:
 - De vrijwilliger vermijdt lichamelijk geweld;
 - Bij overtreding van bovenstaande regel door een emotionele reactie deelt de vrijwilliger dit mee aan de dichtstbijzijnde leerkracht, die dit vervolgens meldt aan de directie.

8. Privacy.

De huidige manier van werken in de school heeft ertoe geleid dat steeds meer mensen – zowel binnen als buiten de school – te maken krijgen met kinderen/ouders of omgekeerd. Daarom is het goed de privacy van kinderen en ouders te beschermen. Gegevens over de thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, uitslagen van testen e.d. worden als privacygegevens beschouwd.

Wij kennen de volgende afspraken:

Relatie vrijwilliger – kind/ouder

- De scores van toetsen zijn uitsluitend toegankelijk voor ouders/verzorgers van het betrokken kind en zijn niet toegankelijk voor vrijwilligers.
- Gegevens, die door ouders of instanties aan de leerkracht in strikt vertrouwen worden gemeld, zijn niet toegankelijk voor vrijwilligers.

Relatie professional – vrijwilliger

- Privacygegevens worden alleen besproken voor zover ze relevant zijn bij de uitoefening van het vrijwilligerswerk.
- De professional is in zijn houding de professional, ook ten opzichte van de vrijwilliger die dat als zodanig dient te respecteren.

9. Kleding

Wij maken een onderscheid tussen leerlingen en volwassenen (o.a. medewerkers, vrijwilligers, stagiaires). Voor de vrijwilligers geldt:

- Op schoolniveau zijn afspraken gemaakt over de grenzen van uitdagende of aanstootgevende kleding (zie het "Schoolveiligheidsplan" van Stichting SchOOL, punt 3.2, pagina 12);
- De wens van vrijwilligers om een hoofddoek of ander hoofddeksel te dragen om zo hun levensovertuiging uit te dragen, wordt gerespecteerd. Aanvullend: het aannamebeleid van leerlingen kent geen beperkingen op grond van levensbeschouwelijke argumenten. "Iedereen hoort erbij" is een uitgangspunt dat onlosmakelijk verbonden is met respect voor elkaars levensovertuiging en de daarbij behorende gebruiken.

Voor de vrijwilligers geldt voorts:

- De kleding moet veilig zijn.
- De kleding moet passen in de schoolcultuur. Omdat de openbare scholen daarin een grote variëteit kennen, dient op school aandacht te worden besteed aan wat passend in de schoolcultuur wordt ervaren. Volwassenen dienen zich ten allen tijde te realiseren dat ze een voorbeeldfunctie hebben voor de leerlingen. Ook in de kleding, gebruik van make-up en andere lichaamsversieringen dient dit herkenbaar te zijn.

10. Digitaal contact tussen leerlingen en vrijwilligers

Het is niet gebruikelijk buiten de school individuele contacten te hebben met leerlingen.

Bij vrijwilligers, immers vaak ouders van kinderen en/of een familie/vriendschapsrelatie hebbende met kinderen, kan deze grens wat ruimer liggen. Indien er sprake is van een bepaalde relatie met één of meer kinderen, met wetenschap van de betrokken ouders (!), kan digitaal *contact in de privésfeer* mogelijk zijn.

Onder verantwoordelijkheid van de school worden geen digitale contacten aangegaan tussen vrijwilligers en kinderen, anders dan met toestemming van de professional.

11. GSM.

Het gebruik van GSM, ook door vrijwilligers, is alleen toegestaan indien daar noodzaak toe is.

12. Genotsmiddelen.

- Roken
Binnen de school geldt een rookverbod.
Als door vrijwilligers buiten de school gerookt wordt is het goed te realiseren dat vrijwilligers ook daarin een voorbeeldfunctie hebben.
- Alcohol
Voor leerlingen is het gebruik van alcohol niet toegestaan, ook niet van de steeds populairder wordende "licht-alcoholische" dranken.
Voor vrijwilligers is het gebruik van alcohol tijdens het uitoefenen van het vrijwilligerswerk in direct contact met de kinderen niet toegestaan.
Over het gebruik van alcohol tijdens festiviteiten/schoolkampen door vrijwilligers worden (vooraf) nadere afspraken gemaakt.
- Drugs
Het gebruik, in bezit hebben of het verhandelen van elke soort van drug is ten strengste verboden.
Mocht een vrijwilliger zich niet aan dit verbod houden wordt hij/zij verzocht de school terstond te verlaten en zijn diensten binnen de school niet meer aan te bieden. Overwogen moet worden of aangifte bij de politie in dat concrete geval wenselijk is.

13. Slotbepaling.

Bij zaken die niet in dit document worden genoemd beslist de directeur. Zij/hij stelt het college van bestuur van haar/zijn beslissing (onverwijld) op de hoogte.

Mocht u van mening zijn dat er niet conform deze code gehandeld is, dan verzoeken wij u dit te melden bij de daartoe aangewezen persoon binnen de school / stafbureau.

Relatie met de volgende documenten

P 5300 Gedragscode voor medewerkers (zie www.stichtingschool.nl)